

Goda cykelparkeringar

Slutredovisning

Oktober 2012

Pelle Envall, Ninnie Gustafsson & Katarina Bergstrand i samarbete med fem kommuner, SL, Trafikverket och Cykelfrämjandet.

Inledning

Denna presentation utgör slutdokumentation för projektet Goda Cykelparkeringar. Redovisningen följer i stort upplägget på projektets slutseminarium den 13 september 2012 på Tekniska Nämndhuset i Stockholm. Seminariet lockade ett 50-tal åhörare, både tjänstemän och folkvalda. I slutet av dokumentet finns en kort sammanfattning av diskussionsstrimman på seminariet och ett urval viktiga punkter som ej framgår av bildmaterialet.

Syftet med projektet har varit att bidra med planeringsunderlag som hjälper tjänstemän och beslutsfattare att investera rätt i cykelparkeringar vid kollektivtrafikens stationer och hållplatser i Stockholms län. Detta i sin tur så att cykeltrafiken kan öka. Investeringar som också gör medborgare som väljer cykeln nöjdare med sina resor.

Med drygt 500 svarande är den enkät som genomförts inom projektet en av de större undersökningar som gjorts i Sverige om hur resenärer uppfattar kvaliteten på cykelparkeringar på en viss plats.

Ett stort tack till alla som bidragit till projektet, till Delegationen för Hållbara Städer och inte minst de som svarade på enkäten.

Stockholm, oktober 2012

Pelle Envall
Uppdragsledare

Sammanfattning av seminarium

På seminariet inledde Stadsmiljöborgarrådet Per Ankersjö sitt inlägg med att säga att han är ansvarig för det strategiska arbetet med att utveckla Stockholm stad som cykelstad medan Trafikborgarrådet Ulla Hamilton är ansvarig för byggandet av cykelinfrastruktur. Per talade engagerat om cykling som en delösning för den växande stadens utmaningar och ser cykling som en viktig fråga för en bra stadsmiljö. Per lovade också tusentals nya cykelparkeringsplatser i Stockholms stad.

Pelle Envall och Ninnie Gustafsson, TUB redogjorde för resultaten av enkäten. En av slutsatserna är att många är nöjda med cykelparkeringarna men att 1 av 4 är missnöjd. Detta kan jämföras med studier bland SLs kunder där 1 av 10 är missnöjd*. Det torde alltså finnas en förbättringspotential. En viktig aspekt som många kunder påtalar är att det finns för få cykelställ. Notera att studien gjordes tidigt i våras innan den huvudsakliga cykelsäsongen startade.

Rekommendationer från studien är bl. a. att kapacitet behöver byggas ut, särskilt med tanke på de 100 000 nya bostäder som byggs och ska byggas i ytterstaden och pendeltågskommuner m. fl. Det är också viktigt att investera i ställ som passar alla cyklar. En tredje rekommendation är att samordna utresning av skrotcyklar vid större stationer i hela regionen. Bortforsling av skadade cyklar är omgärdat av relativt komplicerade regler varför samordning sannolikt skulle innebära effektiviseringar och högre kvalitet när utföraren kan använda samma personal på alla platser.

I den efterföljande diskussionen frågade moderatorn Katarina Bergstrand vid Bergstrands Utveckling AB om det är finansieringen eller samordningen som brister. Yvonne Blombäck, ledamot i Landstingsfullmäktige sa att det många gånger är samordningen mellan aktörer som brister. Jonas Martinsson från Thinktrain AB berättade under diskussionen om positiva erfarenheter från ett låsbart cykelgarage med avgift i Malmö. Jonas betonade att det är viktigt att när sådana byggs kommunicera att de är ett komplement till ett stort antal och fortsatt avgiftsfria cykelställ.

Dagen avslutades med att tacka Christoffer Carstens och Inger Arvhammar från Cykelfrämjandet för deras arbete med enkätinsamlingen. Ett stort tack riktades också till Delegationen för Hållbara städer som delfinansierat studien, enkätutdelare, de medverkande fem kommunerna, SL och Trafikverket.

*Vg notera att SLs kundenkät använder en något annorlunda bedömningskala än den som användes i denna studie.

Program seminarium

Seminariet ägde
rum 13 sept. 2012

- Välkommen *Pelle Envall, TUB Trafikutredningsbyrån AB*
- Stockholm som cykelstad; *Per Ankersjö, Stadsmiljöborgarråd*
- Huvudresultat från enkäten; *Pelle Envall och Ninnie Gustafsson, TUB*
 - Vad tycker cyklister är viktigast för en bra cykelparkering?
 - Vad behöver göras rent konkret för att uppnå detta?
 - Är man villig att betala för en bra cykelparkering?
- Kaffe
- Kan bra cykelparkeringar öka cykeltrafiken? *Pelle Envall*
- Diskussion och frågor; *Katarina Bergstrand, Bergstrands Utveckling AB*
 - Ett bra sätt att jobba? *Christoffer Carstens, Cykelfrämjandet*
 - Nästa steg

Slut kl. 11.30

Bakgrund

Allt fler människor bor i städer. På global nivå är städernas utveckling därför enligt många avgörande för hur bl.a. klimathotet ska kunna undvikas. Många menar att det måste bli lättare att göra klimatsmarta val. Inom detta område finns mycket att göra, inte minst vad gäller transporter. Flera svenska studier visar t. ex. att människor bl.a. efterfrågar mer cykelvänliga städer (se t. ex. Evidens m fl 2011, Svensson et al. 2010).

Cyklandet och kollektivtrafikresandet i Stockholm har också ökat. Det är i sig positivt men skapar också utmaningar. Många nya cyklister har kommit till. Nya cyklister med dyra och stöldbegärliga cyklar som de är rädda om. Detta har inneburit att standarden och kapaciteten vad gäller cykelparkering vid kollektivtrafikens stationer ofta behöver uppgraderas.

Vårt mål

Goda Cykelparkeringar (GCP) är ett utvecklingsprojekt med en enkätstudie på 6 utvalda hållplatser/stationer, i samarbete mellan flera viktiga aktörer.

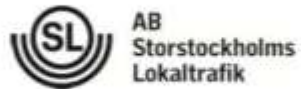
Genom enkätstudien ska synpunkter, tips och idéer från cyklisterna vid kollektivtrafiknoder samlas in för att bidra till **projektets målbild:**

-
- Öka cykel
 - Nöjdare cykelkunder
 - Enklare vardag för trafikplanerare
 - Investera rätt

Huvudaktiviteter

Datum	Deltagare	Innehåll
2012-02-22	Tjänstemän, Cykelfrämjandet	Workshop - syfte/mål och kunskapspresentation 1 - gemensam nulägesanalys + exempel - utkast enkät, förslag till stationer
2012-03-22	Tjänstemän, Cykelfrämjandet	Workshop - kunskapspresentation 2 - bedömning av åtgärdsbehov - problembeskrivning - enkätutformning+ beslut om stationer
2012-03-22	Cykelfrämjandet, TUB	- Kunskaps- och inspirationsföredrag
2012-04-17	Cykelfrämjandet, TUB	- Genomgång, organisation av enkätdistribution
April/maj	Distribution av enkäten på utvalda stationer, blogg med kommentarsfunktion	
2012-09-13	Slutseminarium	- redovisning/genomgång av enkätsvar - gemensam summering + dokumentation
Sept/ okt 2012	Avslut	Utskick av dokumentation, möte med intresserade myndigheter (bl.a. Nacka, Huddinge)

Projektteam

Uppdragsledare
Pelle Envall

Cykelfrämjandet
Christoffer Carstens och Inger Arvhammar (enkät) m fl

Projektsamordning, möten
Ninnie Gustafsson

Enkätdistribution
Katarina Bergstrand

Huvudresultat från enkät

TUB
Trafikutredningsbyrån

Stationer och hållplatser

Tullinge (ca 250 platser)

Huddinge C (535 platser)

Karlberg (117 platser)

Nacka/Telegramv (88 + 15 "gamla" platser)

Ropsten (60 platser, ombyggnad)

Talludden/Lidingö (12 platser)

TUB

Trafikutredningsbyrån

Frågorna

1. Varför man reser, hur man valt att parkera sin cykel
2. Hur ofta och hur länge parkerar man?
3. Ta ställning till ett antal påståenden (lokalt) - bra/dåligt:
 - kapacitet
 - närhet
 - stöldsäkerhet
 - väderskydd
 - trygghet
4. Betalningsvilja
5. Väljer man ibland andra färdssätt än cykeln? När och varför?
6. Bakgrundsinformation

Distribution

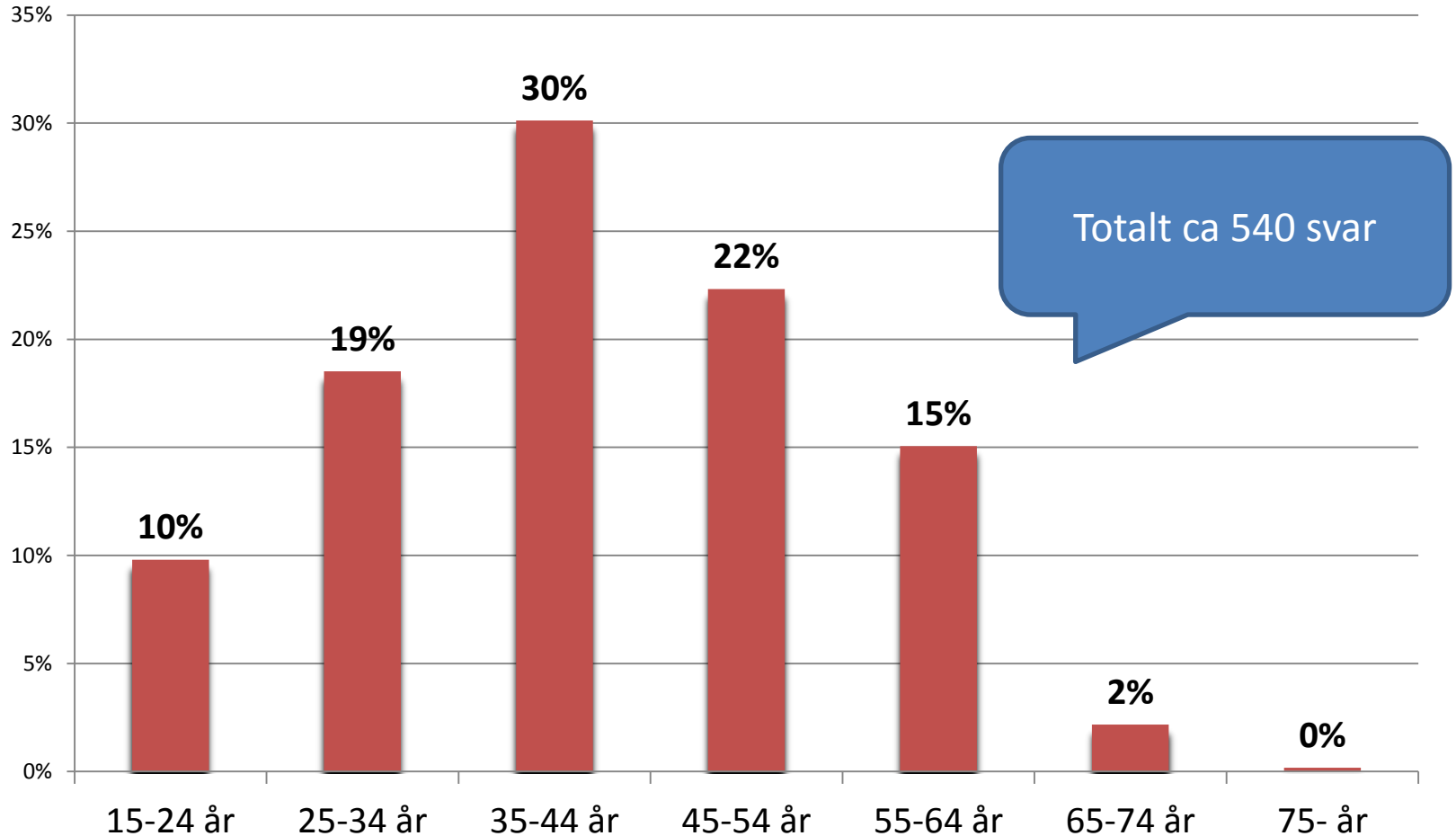
- Cykelfrämjandet genomförde intervjuer på plats eller lämnade med enkät att posta för de som hade bråttom (frisvar)
- Mån-tors mellan kl.07.00-09.00 och kl.15.30-18.00
- Även synpunkter via blogg (www.gcp.cykelplanera.se)
- Give-aways (cykellampor, sadelskydd mm) från resp. kommun

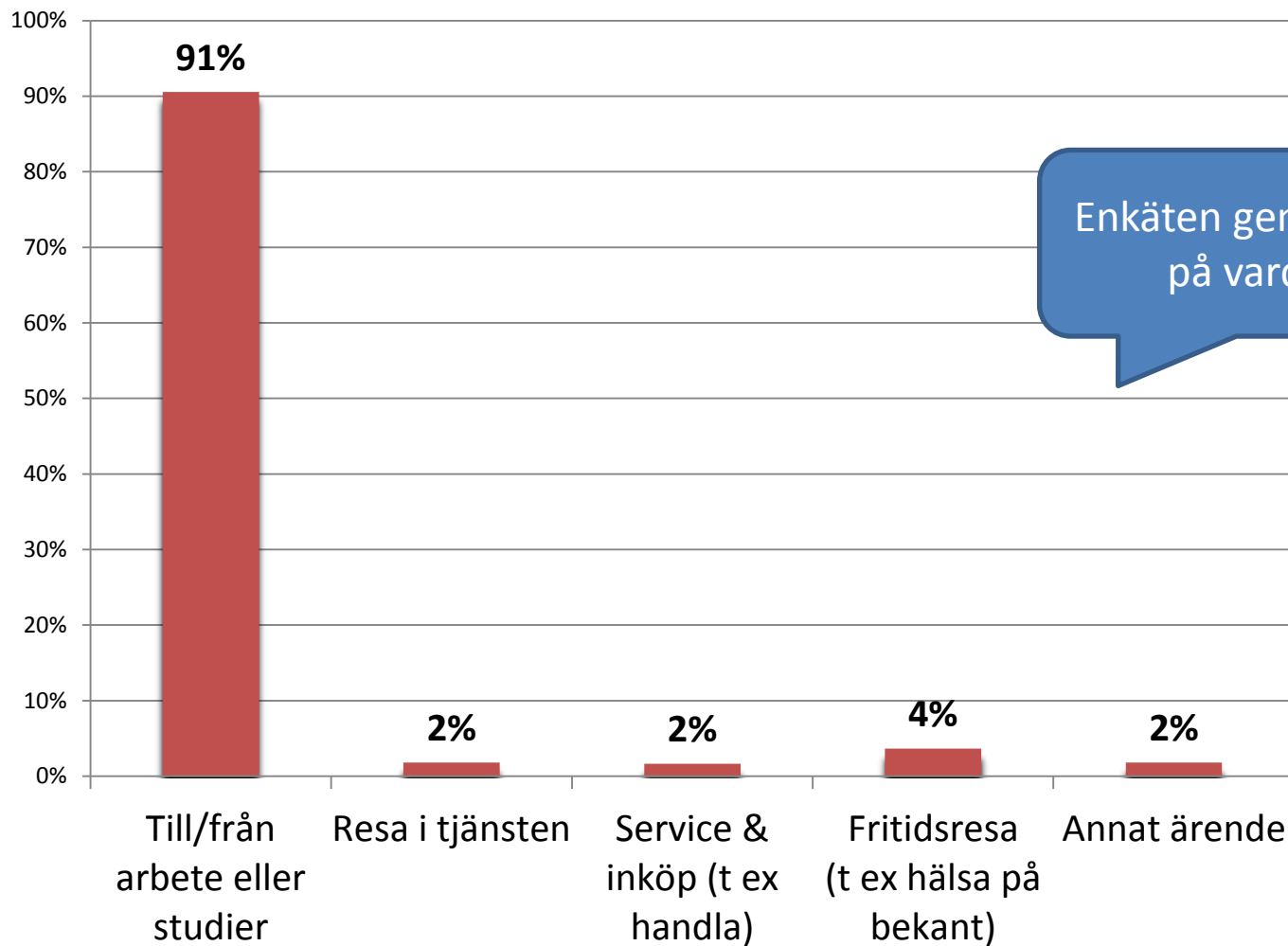
Antal svar

Station	Typ	Datum	Väder	Ut	Svar
Tullinge	Pendeltåg	25/4	 7-9 C° kall blåst på eftermiddagen	89 st	39 st
Huddinge C	Pendeltåg/ buss	7/5 8/5	 6-14 C° tidvis moln 6-16 C°	540 st	268 st
Karlbergs stn	Pendeltåg/ buss	9/5 10/5	 8-12 C° tidvis regn 11-14 C° tidvis regn	225 st	106 st
Nacka	Buss	9/5 10/5	 8-12 C° tidvis regn 11-14 C° tidvis regn	152 st	77 st
Ropsten	T-bana/ buss/ Lidingöbanan	7/5	 6-14 C° under em tidvis moln	97 st	52 st
Talludden stn	Lidingöbanan	15/5	 13-16 C°	27 st	5 st
TOTAL:			Svarsfrekvens: ca 48 %	1130 st	547 st

De svarandes ålder

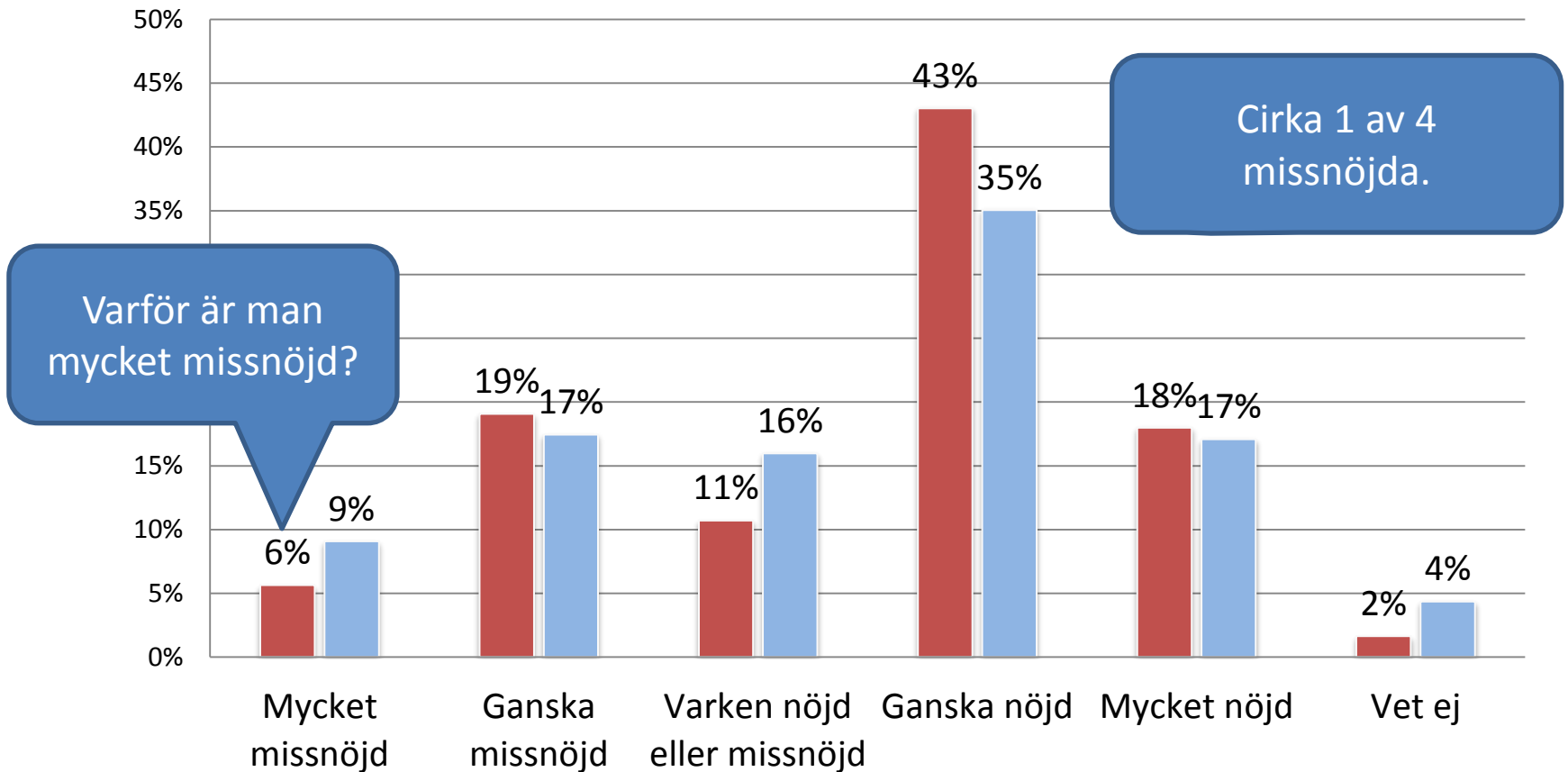
Syfte med resan

Enkäten genomfördes på vardagar

Nöjdhet: standard & skötsel

(n = 540 och 545)

Varför är man mycket missnöjd?

Cirka 1 av 4 missnöjda.

Röd = standard
Blå = skötsel

Standard= närhet till kollektivtrafik, trygghet när det är mörkt, kapacitet, väderskydd, stödsäkerhet.
Skötsel= rent och snyggt, att det inte står oanvända skrotcyklar parkerade, klotter etc.

Ris och ros för standard

- ”trångt” Ropsten, kvinna, 35-44 år, ganska missnöjd
- ”gott om plats och bra placering” Lidingö, man, 25-34 år, ganska nöjd
- ”för att kunna låsa fast ramen på cykeln måste man komma omkring 06.30... Cykelstället ej avpassat för att låsa fast ramen. Min förra cykel blev stulen vid Tullinge station av just den anledningen” Tullinge, Kvinna 45-54 år, ganska missnöjd

Dålig skötsel irriterar

- "ta bort alla gamla cyklar som står och ställ dem någon annanstans för att ge plats" Ropsten, man, 55-64 år, mycket missnöjd med skötsel.
- "för lite plats, skrotcyklar" Ropsten, kvinna 35-44 år, ganska missnöjd. (liknande kommentarer för Karlberg)
- "några taksivor fattas. En uppeldad cykel har stått kvar i 6 mån." Tullinge, man, 45-54 år, ganska missnöjd med skötsel
- " Bra med tak, bra med pump,. Dock verkar pumpen vara trasig ofta (tyvärr)" Tullinge, man 35-44 år, ganska nöjd.
- "Är ofta glaskross som ej tas bort"" Tullinge, kvinna, 25-34 år, ganska missnöjd (*många påpekar glassplitter, trasigt tak som ej lagas tillräckligt snabbt, och några att skadade cyklar ej tas bort*)

Har parkeringen tillräcklig kvalitet?

(n = 537-546)

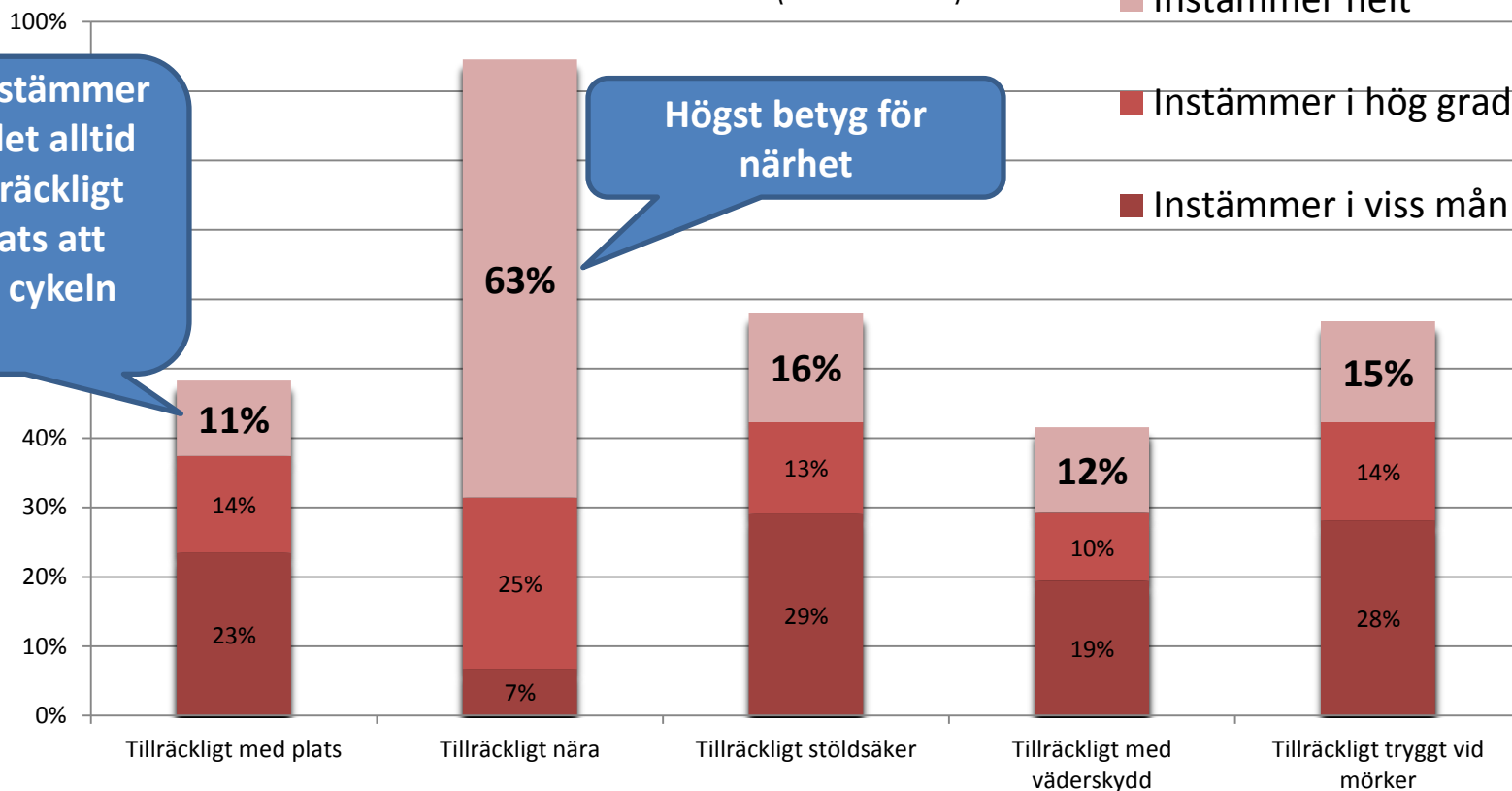
Instämmer helt

Instämmer i hög grad

Instämmer i viss mån

1 av 10 instämmer helt att det alltid finns tillräckligt med plats att parkera cykeln

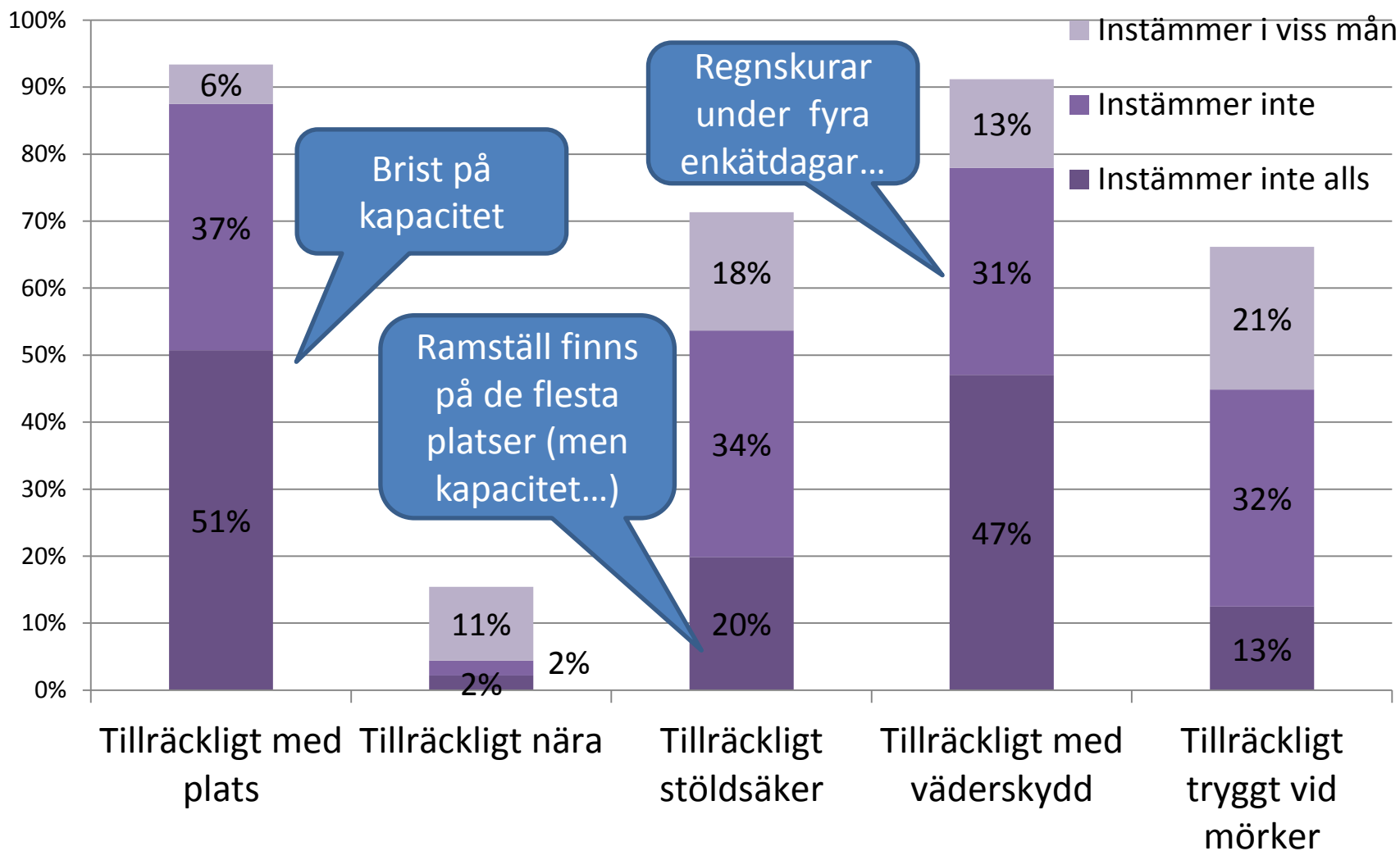
Högst betyg för närhet

TUB

Trafikutredningsbyrån

De missnöjda

Mycket eller ganska missnöjd med cykelparkeringens standard (n 136).

Många kommentarer om kapacitet

- "Ibland svårt att hitta plats när många cyklar. Ibland svårt att få ut cykeln när jag kommer på em för att andra parkerat för min cykel." Huddinge, kvinna 35-44 år, ganska nöjd.
- "om jag kommer efter 9.00 finns inga platser kvar". Nacka, kvinna, 45-54 år, ganska nöjd
- "denna station måste faktiskt byggas ut på båda sidor om vägen" Nacka, kvinna 25-34 år, ganska nöjd.

Karlberg och Huddinge

Lunchtid

Morgon

Belysning får kommentarer

- "Bättre belysning", jag parkerar ibland på nätterna. Nacka, man 45- 54 år, mycket nöjd
- "mer belysning". Det är svårt att hitta nycklar och låsa upp när det är beckmörkt" Nacka, Kvinna, 25-34 år, ganska nöjd.
- "det är nära till Tullinge centrum, finns tak för cyklarna, dock inte tillräckligt bra belysning" Tullinge, kvinna 15-24 år, mycket nöjd

Typ av ställ kommenteras

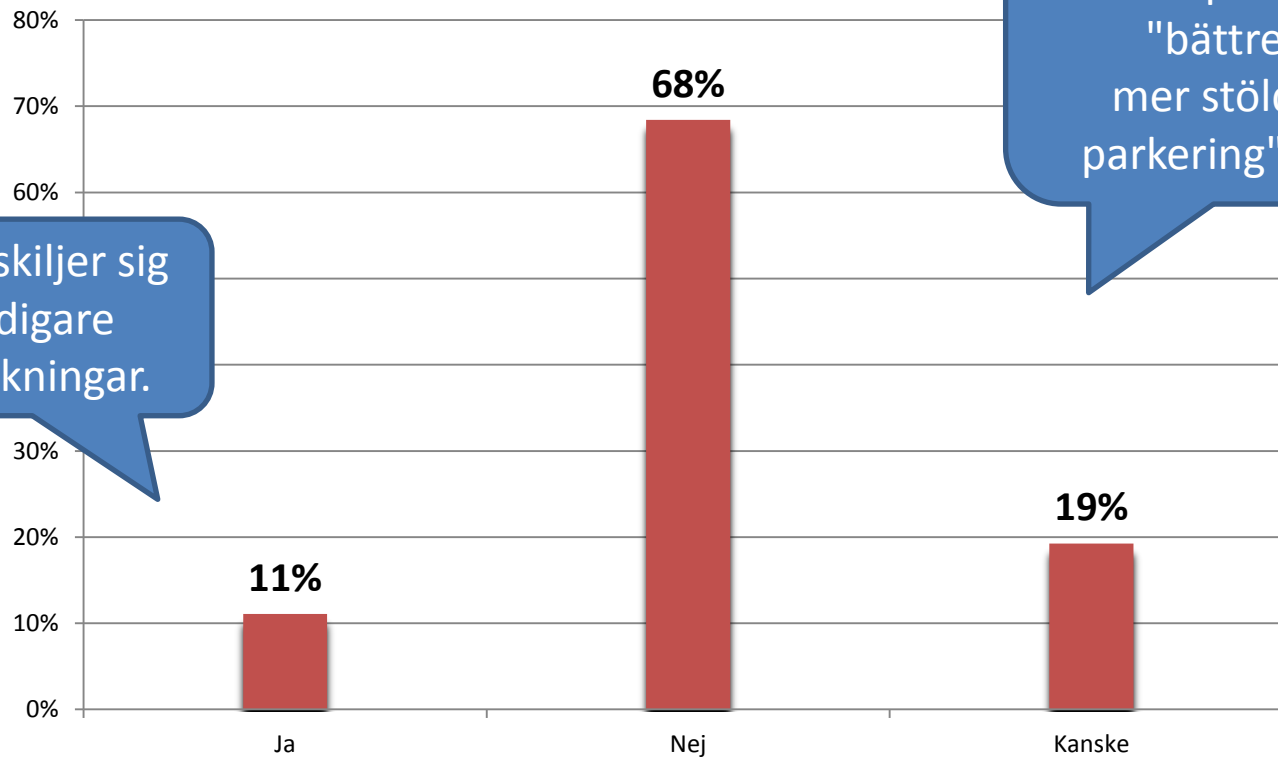
”dåligt utformade ställ, ej plats för korg” Huddinge, kvinna 35-44 år, ganska missnöjd (*flera i Huddinge säger detta*).

Kommentarer om att ramställ ”krävs av försäkringsbolag” (*polisen rekommenderar ofta också att låsa fast cykelns ram*)

”Väderskyddat...? Finns ett litet tak men det regnar/snöar alltid in ändå.” Tullinge, kvinna, 25-34 år, ganska missnöjd

Parkeringsavgift

(n = 544)

Resultat skiljer sig från tidigare undersökningar.

Kan du tänka dig att betala p- avgift om "bättre och mer stödsäker parkering" byggs?

TUB

Trafikutredningsbyrån

Sagt om avgift

”jag kan omöjligt tänka mig att betala för cykelparkering!!! Ska man BETALA för att man är miljövänlig och cyklar till tåget...”
Huddinge, kvinna 35-44 år, ganska nöjd

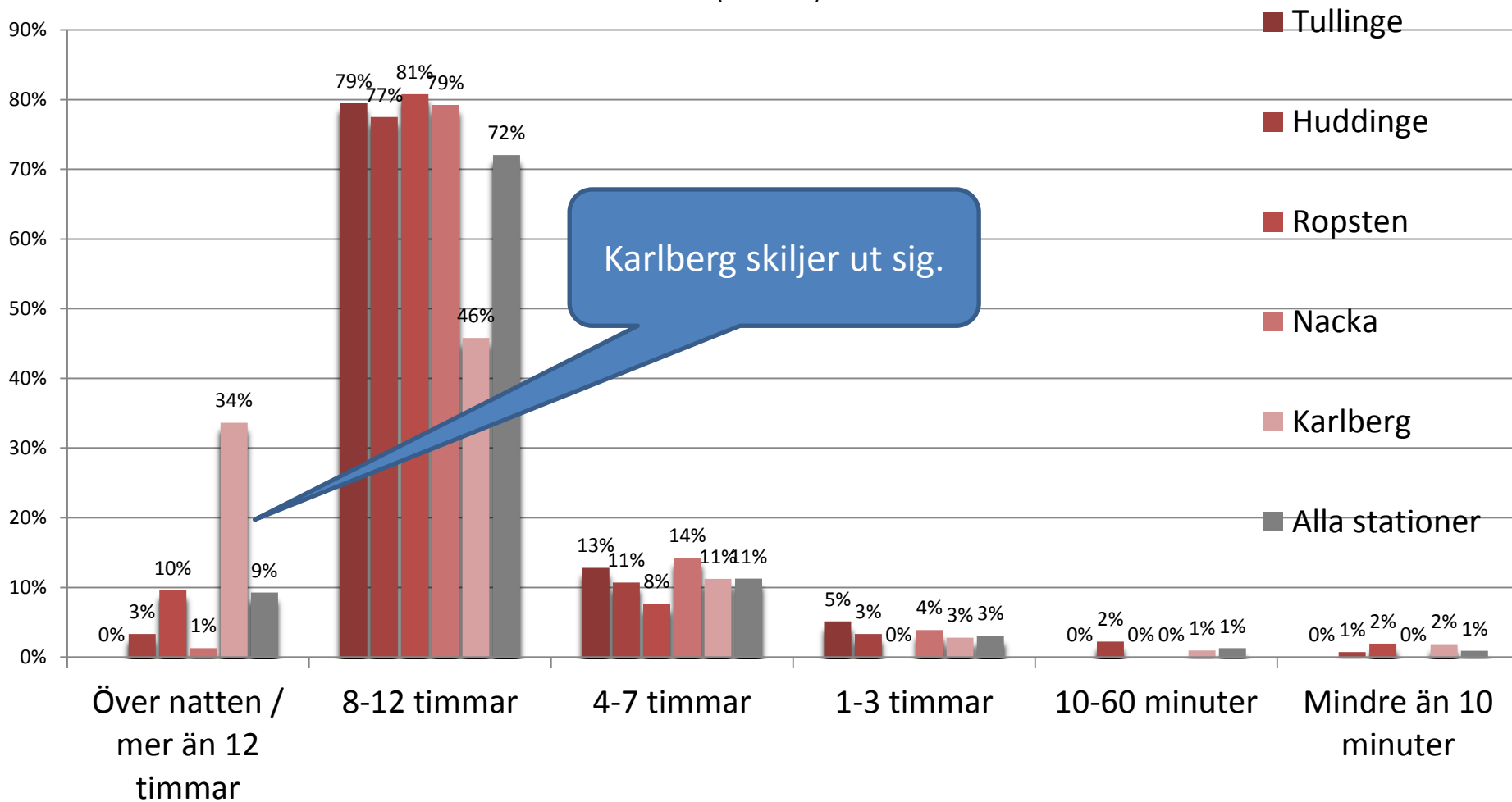
”om det kommer att kosta låser jag fast min cykel vid ett träd”
Nacka, kvinna 55- 64 år, mycket nöjd

Kan kanske tänka mig att betala om ”betalningen sker med giltigt busskort” Nacka, kvinna, 45-54 år, mycket nöjd

”det krävs kameraövervakning och att stölderna klaras upp”
Nacka, kvinna 45-54 år, mycket nöjd

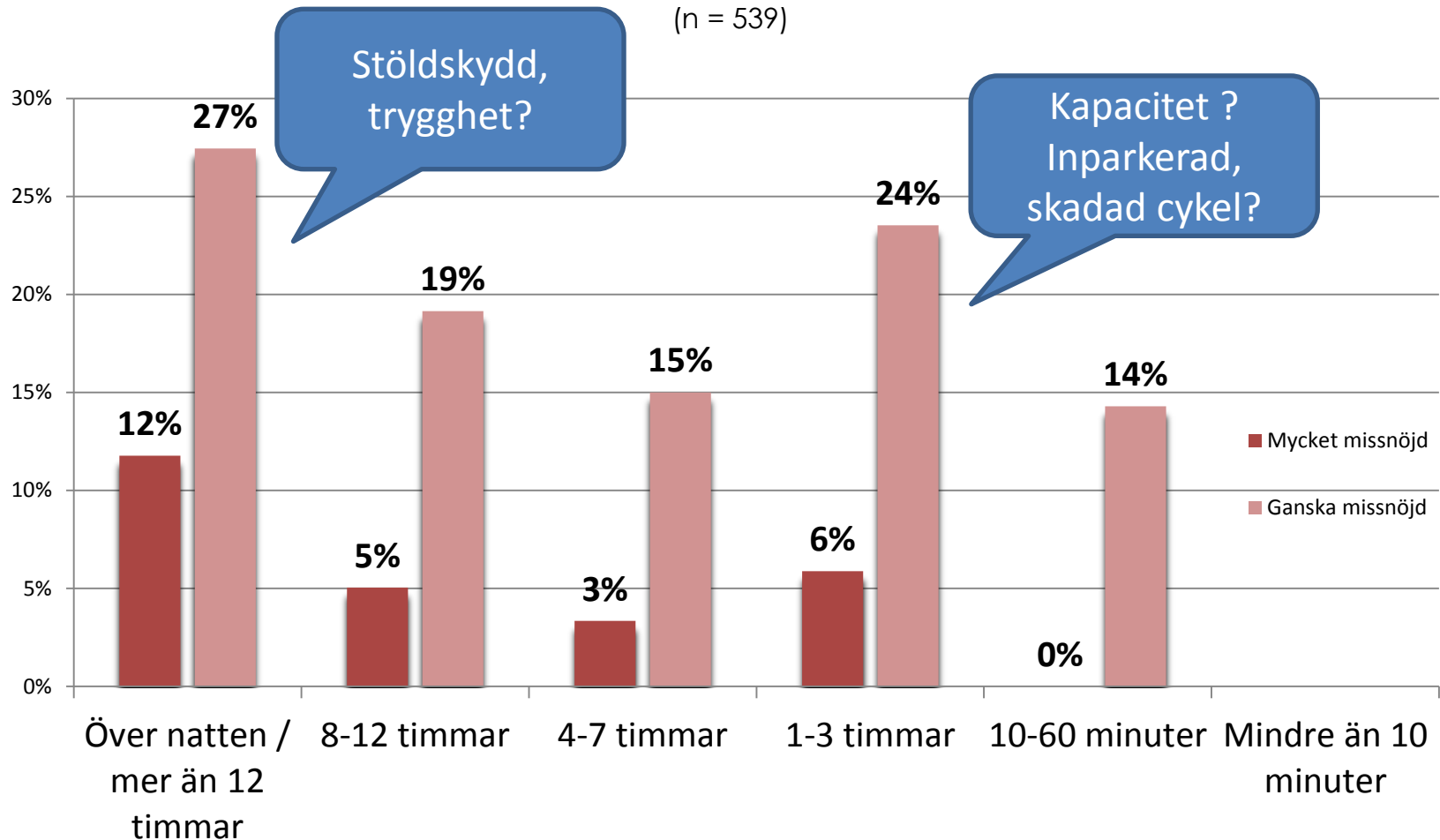
Antal timmar man parkerar

(n = 539)

Parkeringstid och nöjdhet

(n = 539)

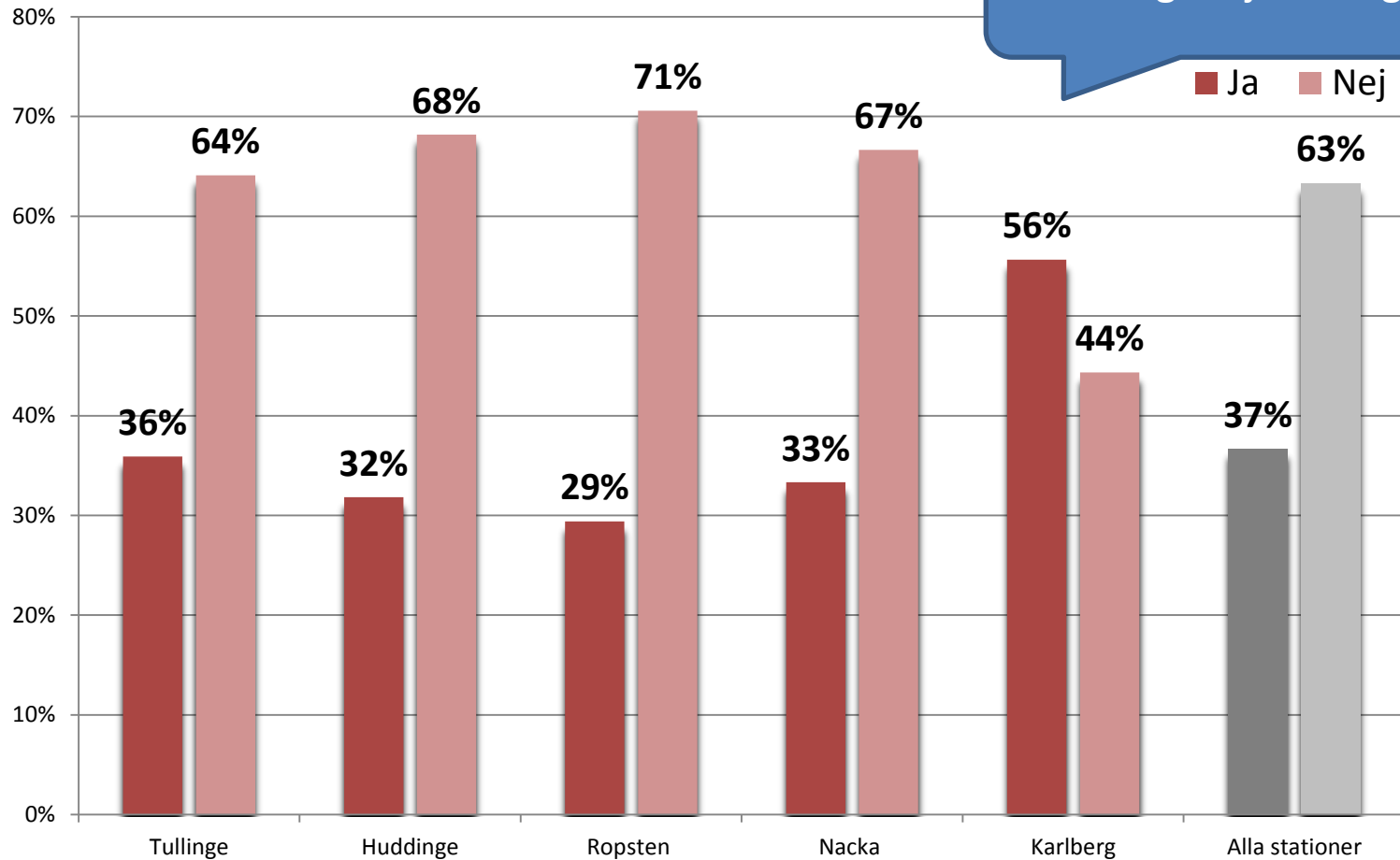
TUB

Trafikutredningsbyrån

Har andracykel

(n = 540)

Karlberg skiljer ut sig.

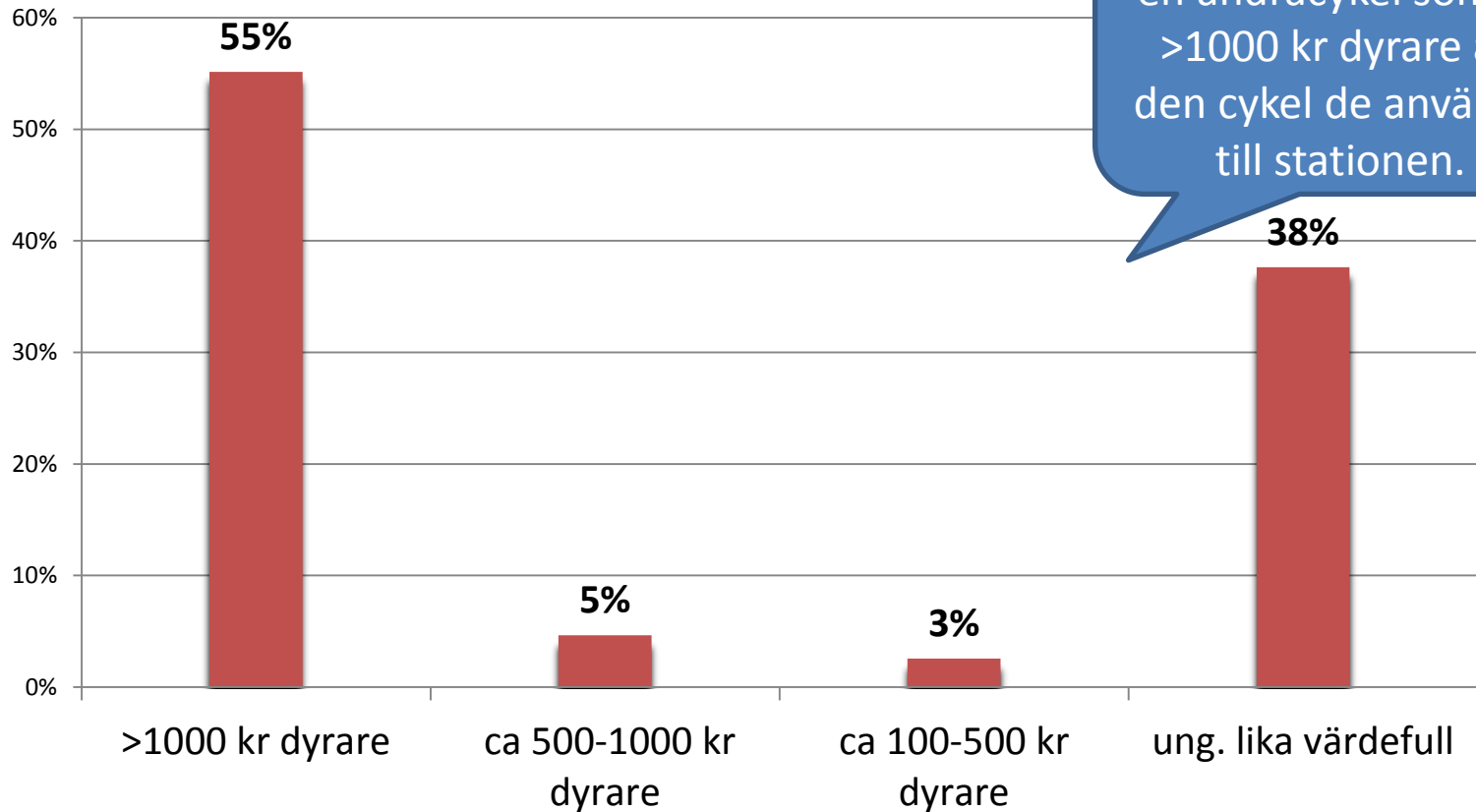

TUB

Trafikutredningsbyrån

Billig cykel till stationen?

(n = 194)

Drygt 100 av 500 har en andracykel som är >1000 kr dyrare än den cykel de använde till stationen.

TUB

Trafikutredningsbyrån

Olika syn på stöldrisk

- "Min dyra pendelcykel använder jag när jag cyklar hela vägen till jobbet. Där parkeras den i låst garage." Nacka, kvinna, 45-54 år, mycket nöjd.
- "har fått cykel stulen nattetid" Huddinge, kvinna 35-44 år, varken nöjd eller missnöjd
- "jag har cykeln där på dagtid och då känns det ganska "säkert" , vill dock inte lämna den nattetid. Mycket bra med tak vid regn" Tullinge, kvinna, 35-44 år, ganska nöjd.
- "lämnar fina cykeln hemma" Huddinge, kvinna 25-34 år, ganska missnöjd

Slutsatser

- **Många är nöjda, 1 av 4 missnöjd**
 - Dålig skötsel irriterar
 - Ställ som inte passar egna cykeln, egna behov irriterar (cykelkorg, ej tillräckligt antal ramställ, väderskydd med dålig funktion)
 - Kapacitetsbrist/ liten fackdelning irriterar
 - Belysningsbehov 'bortglömt'?
 - Närhet på studerade platser är okej
 - Jämförelse
- **Betalningsvilja för låsbara garage**
 - Många sparkar bakut (men de är ej kunderna?)
 - Betalningsvilja tycks starkast kopplad till parkering över natten
 - Dold potential (100 av 500 har finare cyklar)
 - Kameraövervakning, stöld, integrerat i SL-kort
 - Karlberg (Odenplan...)

Rekommendationer

- **Bygg kapacitet**
 - tänk särskilt på kommande nya bostäder
- **Investera i ställ som passar alla cyklar**
 - Ska enkelt kunna låsa fast cykelns ram
 - Se över belysningskvalitet
 - Fungerande väderskydd uppskattas
 - Anslå telefonnummer/ epost för felanmälan
- **Skapa rutin för utrensning**
 - Två ggr / år (april, aug)
 - Samordnat upphandlad funktion för stationer
 - Kommuner
 - SL
 - Trafikverk
 - Billigare att samarbeta

Investera i ställ som passar alla cyklar

- ✓ Cykelkorg! (båge, fackdelning aldrig < 50 cm, egentligen 60 cm*, ≥ 90 cm mellan pollare)
- ✓ Barnsits (fackdelning)
- ✓ För liten fackdelning repar och skadar cyklar
- ✓ Spar besvär och pengar: placera ställen med tillräckligt avstånd från väggar och stolpar.
- ✓ Lastcyklar(!?)

*En typisk cykel är 55-60 cm bred över styret.

Framlykta
på hjulsida?

Cyklos: Delta

Cykelkorg?

Smekab: Publicus

Cykelkorg,
JA!

Vågen

Cykelkorg?
Fackdelning för liten
– risk för skador

Veksö: SI 59

Två fästpunkter
rekommenderas!

JA!, Flera
fästpunkter,
ram & framhjul

Nifo: Bågen

Cykelkorg,
JA!

Hess: Ceres

Veksö: Torino

JA! Tillräckligt
med plats, inga
skador.

Veksö: AA

TUB

Trafikutredningsbyrån

Låsa ramen
på damcykel,
JA!

Vestre: Urban

Vestre: City med kortad pollare

Cykelkorg,
JA!

Vestre: SHL21 med förstorad öppning

Team Tejbrant: 07-11-05

TUB

Trafikutredningsbyrån

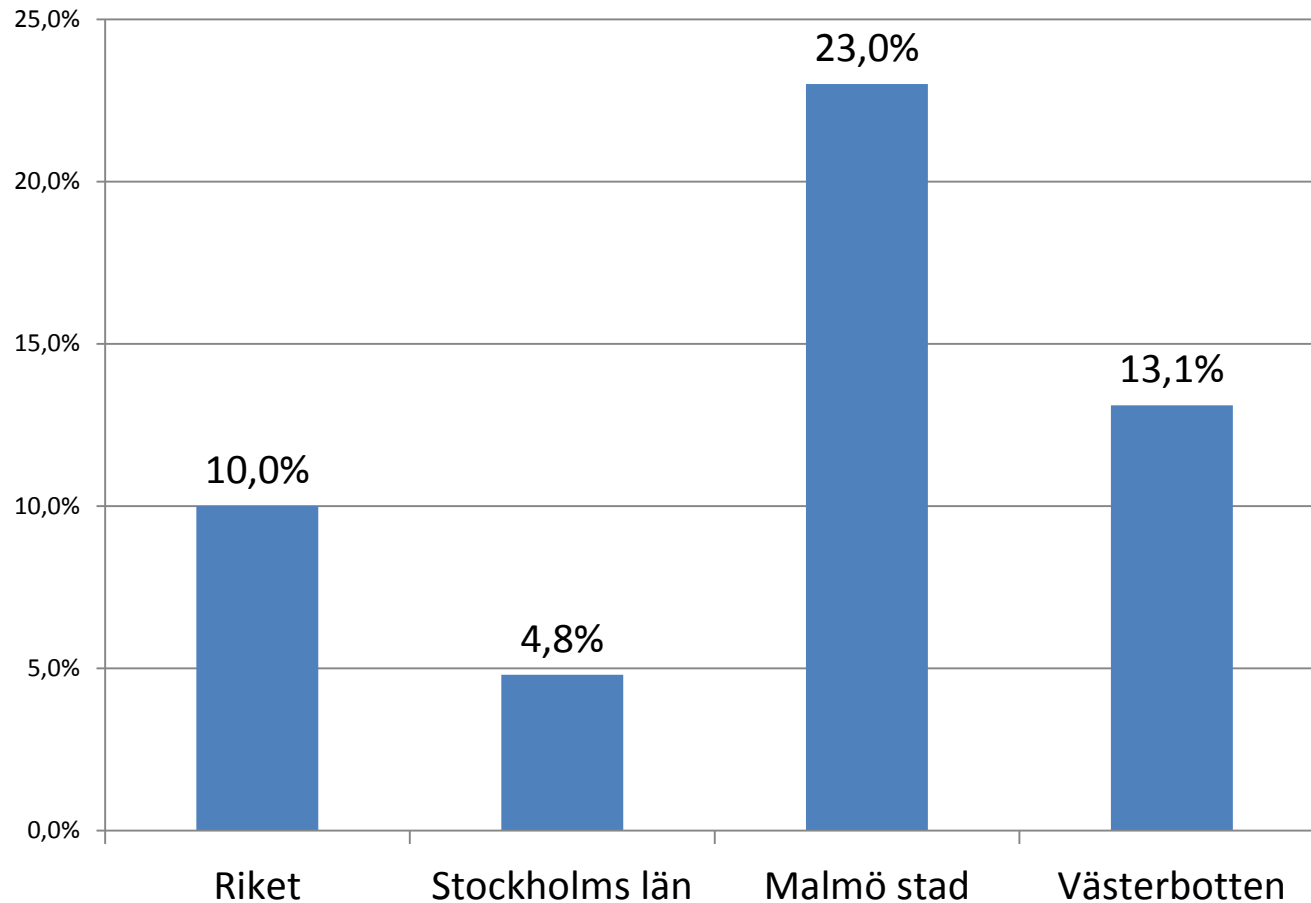
Kan bra cykelparkeringar öka cykeltrafiken?

Projektet Goda Cykelparkeringar

TUB
Trafikutredningsbyrån

Vem och hur många cyklar i Stockholms län?

Vart vill storstäderna?

Stad/ region	Nuläge			Börläge	
	Andel cykelresor	Färdväg för arbetsresor med cykel (enkel resa)	Andel cykeltrafikanter med körkort och bil	Andel cykelresor	Årtal för mål om cykelandel (basår)
Göteborgs stad	9 %*	-	-	12 %**	2010 (2005)
Malmö stad	23 %***	-	-	Ska öka****	2030 (2011)
Stockholms stad	Ca 8 %*****	8,8 km***** (Stockholms stad 2004)	92% av vuxna vardagscyklister (Stockholms stad 2004)	Gång- och cykelandel ≥ 20 % i ytterstad; ≥ 50 % i innerstad. Fördubblat antal cykelresor i mätpunkter*****	2015 (2011)

* Göteborgs stad (2011) Trafik- och resandeutveckling 2010. Meddelande 1:2011. Trafikkontoret, Göteborgs stad.

** Uppgifter om mål och målår hämtade ur Niska et al. (2010, sid. 38).

*** Avser huvudresor för malmöbor 18-75 år (se Malmö stad 2011, sid. 40)

**** Andelen resor med gång- cykel och kollektivtrafik ska öka så att 33 % av malmöbornas resor och högst 50 % av inpendlingen görs med bil år 2030. Målet innebär bl.a. att malmöbornas andel resor med gång-, cykel- och kollektivtrafik ska öka från 59 % till 67 % mellan år 2011 och 2030 (Malmö stad 2011, sid. 14 & 19).

***** Cykel står för 8 % av alla resor med start och mål inom Stockholms stad (USK 2004). Cykelns andel av alla huvudresor i Stockholms län är 4,8% (SIKA 2007, Tabellbilaga daterad 2007-09-24, sid. 2).

***** Avser pendelcyklisters medelreslängd enkel väg.

Vilken roll har cykelparkering?

- Förbättrade cykelparkeringar vid järnvägsstationer är förknippade med ett ökat antal cyklar som parkeras där (Nederländerna, Martens 2007)
- Säker inomhusparkering för cykel (t.ex. cykelrum vid arbetsplats) höjer cykelanvändande för resa *till arbete* med ca 13 %. Anordnande av utomhusparkering för cykel höjer cykelanvändande för samma resa med ca 8 % (Storbritannien, Wardman et al 2007)
- 35 % av svarspersoner angav att *stöldsäkrare parkeringar* skulle få dem att cykla oftare till *arbete/ skola* (Stockholm, Ericson 2000)
- Understödjer ökad cykelanvändning (flera länder, Pucher et al 2010)

Vikt i relation till restid?

- *”Cykelställ i direkt anslutning till målet”* värderas till sex kronor per resa i en undersökning (Stockholm, Börjesson 2009)
- *’Cykelställ utomhus vid arbetsplatsen’* motsvarar värdet av 2,5 minuters *’cykeltid’*. Cykelrum/ inomhusparkering värderades till motsvarande 4,3 minuters cykeltid. (UK, Wardman et al. 2007, sid. 344)
- Vid färdmedelsval: *’stöldsäker cykelparkering’* ger *’reducering’* av cykelrestid med drygt 26 minuter i blandtrafik. Cykelresa till heldagsaktivitet, (Kanada, Hunt och Abrahams 2007, s. 463).
- Det framgår ej tydligt av SP-studier ovan vilken typ av cykelställ som avses (t. ex. *”outdoor cycle parking facilities”*).
- Svårt att helt förstå de stora skillnaderna mellan resultat i olika studier

Nya typer av cyklister?

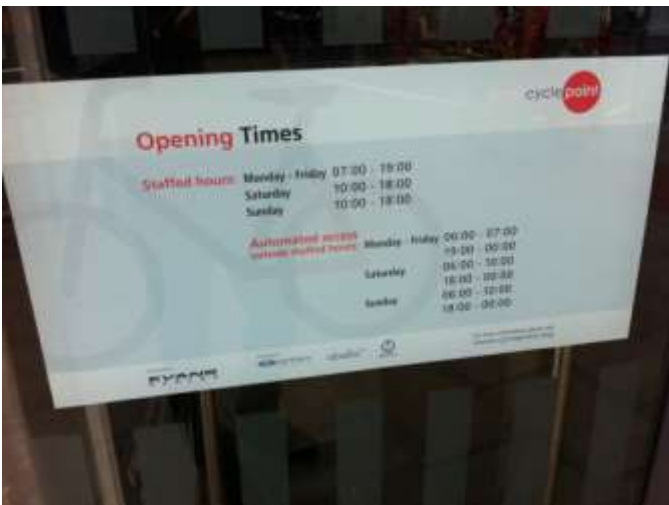

- 92% av vuxna vardagscyklister har körkort för personbil (Stockholms stad 2004).
- Pendelcyklister över tullarna i Stockholm har en medelinkomst på 31 000 kr/ månad (Börjesson 2009)
- En studie av Växjö stadskärna visar att cyklister där gör inköp för mer än 340 mkr/ år (HUI 2010)

Nya cyklister: nya lösningar?

- Antal platser
- Bemanning
- Pris
- Öppettider
- Reparation
- Luftpump
- Access/ smarta kort
- Driftskostnader

Cykel bra för spårtrafiken?

- Holländska uppgifter: "bekväma och säkra cykelparkeringar" vid stationer kan "öka tågresandet med upp till 10 procent"*.
- Experter: vid stora kollektivtrafiknoder blir 'utökad parkering snabbt full igen' (se Jansson 2010).

Slutsatser

- Starkt stöd i forskning att god cykelparkering kan öka cykeltrafiken (Ericson 2000; Wardman et al 2007; Martens 2007; Hunt & Abraham 2007; Eriksson 2009)
- Åtminstone det som minskar (upplevd risk för) cykelstöld ökar cykeltrafiken
- Sannolikt kan även väderskydd, god p-kapacitet och 'enkelhet' öka cykeltrafiken
 - färre skador på cyklar
 - regnskur innan lunchärende
- God cykelparkering vid stationer gynnar kollektivresande
- Bra för **befintliga** resenärer

Om projektet

Goda cykelparkeringar är ett samarbete mellan Botkyrka kommun, Huddinge kommun, Lidingö Stad, Nacka kommun, Stockholms stad, SL, Trafikverket, TUB Trafikutredningsbyrån AB, Bergstrand Utveckling AB och Cykelfrämjandet. Delfinansiär för Goda cykelparkeringar har varit Delegationen för Hållbara Städer. Projektet har pågått januari till september 2012.

Genom det material som tagits fram för workshopar och denna slutredovisning har ett processbaserat "verktyg" tagits fram som ansvariga aktörer inom olika sektorer kan samlas kring. Ett underlag som ska bidra till att alla själva vill "dra sitt strå till stacken" då fler ser nyttan av goda cykelparkeringar och kan skilja dåliga cykelparkeringar från bra dito. Ett material som även användas för att starta liknande processer i andra regioner och kommuner.

Kontakt: Pelle Envall, TUB. Tel. 070 - 65 10 194. www.trafikutredningsbyran.se

Mer information: www.cykelplanera.se - > Gå till projekt

